

بررسی ارتباط عوامل بهداشتی و عوامل انگیزشی با رضایت شغلی کارکنان بیمارستان‌های آموزشی یاسوج بر اساس نظریه انگیزشی هرزبرگ

ایروان مسعود اصل^۱، علی اخوان بهبهانی^۲، فرهاد نصرتی نژاد^۳، علی غلامرضا نژاد^۴

^۱ استادیار، دکترای مدیریت خدمات بهداشتی درمانی، گروه پرستاری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد یاسوج

^۲ مردمی، پزشک عمومی، دفتر مطالعات اجتماعی، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی

^۳ پژوهشگر، دفتر مطالعات اجتماعی، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی

^۴ پژوهشگر، متخصص پزشکی هسته‌ای، بیمارستان دکتر شریعتی، دانشگاه علوم پزشکی تهران

چکیده

سابقه و هدف: اثربخشی و موفقیت یک سازمان به عملکرد کارکنان و میزان رضایت آنها بستگی دارد. در این مطالعه رابطه موجود میان عوامل بهداشتی و انگیزشی بر میزان رضایت کارکنان بیمارستان‌های آموزشی یاسوج بر اساس نظریه انگیزشی هرزبرگ بررسی شد.

روش بررسی: پژوهش حاضر یک مطالعه توصیفی- مقطعی است که در آن ۱۰۰ نفر از کارکنان بیمارستان‌های آموزشی شهر یاسوج به روش نمونه‌گیری تصادفی سیستماتیک انتخاب شدند. ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه‌ای استاندارد بود و برای تعیین میزان اهمیت هر یک از عوامل بهداشتی و انگیزشی موثر بر عملکرد کارکنان از مقیاس پنج درجه‌ای لیکرت استفاده شد.

یافته‌ها: از میان عوامل بهداشتی، «وجود شرایط مناسب در محیط کار» و «امنیت شغلی در سازمان» و از میان عوامل انگیزشی، «احساس مسئولیت در کار» و «احساس موفقیت در کار» مهم‌ترین عوامل موثر بر عملکرد کارکنان بودند. عوامل انگیزشی اهمیت بیشتری در ارتقای عملکرد کارکنان داشتند. اکثر کارکنان «مسئل رفاهی»، «بی‌عدالتی»، «عدم شایستگی و صلاحیت مدیران»، «عدم رضایت از توجه و قدردانی مدیران»، را مهم‌ترین عوامل بازداشت‌دهنده در بهبود عملکرد خود می‌دانستند. بین سن و وضعیت حقوقی با هر یک عوامل بهداشتی موثر بر عملکرد کارکنان رابطه معنی‌داری وجود داشت. بین جنس، وضعیت تا هل، سابقه کار، وضعیت استخدامی و وضعیت تحصیلی با هر یک عوامل بهداشتی و انگیزشی موثر بر عملکرد کارکنان رابطه معنی‌داری وجود نداشت.

نتیجه‌گیری: این مطالعه نشان داد که توجه و برنامه‌ریزی جهت تامین ۶ عامل «وجود شرایط مناسب در محیط کار»، «امنیت شغلی در سازمان»، «خط مشی و مقررات اداری»، «حقوق و دستمزد کافی»، «احساس مسئولیت در کار»، احساس موفقیت در کار، و «مورد علاقه بودن کار» می‌تواند در بهبود عملکرد کارکنان مشمر باشد.

واژگان کلیدی: عوامل انگیزشی، عوامل بهداشتی، کارکنان بیمارستانی، عملکرد.

مقدمه

کیفیت کار و بهره‌گیری هرچه بیشتر از نیروی انسانی در فعالیت‌های سازمان می‌باشد. توجه به این عامل، بیانگر اهمیتی است که مدیریت برای نیروی انسانی به عنوان یکی از سرمایه‌های ارزشمند قائل می‌باشد، زیرا توجه به نیازهای کارکنان قسمتی از سرمایه‌گذاری نیروی انسانی سازمان در امور پرستنی محسوب می‌گردد (۱-۶). ویژگی‌های کلی کارکنان و همچنین خصوصیات و ویژگی‌های سازمان‌ها با هم تقریباً مشابه است. لذا اصول کلی

امروزه در مدیریت نیروی انسانی یکی از موضوعات مورد توجه، تامین نیازهای کارکنان در جهت ایجاد انگیزه برای بالا بردن

آدرس نویسنده مسئول: تهران، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، دفتر مطالعات اجتماعی.

دکتر ایروان مسعود، اصل (email: masoudi_1352@yahoo.com)

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۸۸/۳/۳۰

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۸۸/۱۰/۲۴